

Siðsøga

við Óla Jacobsen

KRISTIAN DJURHUUS 26. PARTUR

TIL HAVNAR OG AFTUR SAMA DAG Í 1920

NÚ KOMA VIT TIL **SEINASTU** GRANNASTEVNUNA Á **HESUM** SINNI, HON VAR Á **TVØROYRI**. TÁ BAR **EISINI** TIL AT **FARA** TIL **HAVNAR** OG KOMA **AFTUR** TIL SUÐUROYAR **SAMA** DAG. MEN **BÁTURIN** VAR 15 TONS!

Tá vit komu til Tvøroyrar aftaná grannastevnuna í Øravík ynski Ellendersen at fara heim til Hvalbiar, hetta var í lagi.

Grannastevnan á Tvøroyri, Froðba og Trongisvág skuldi ikki vera fyrr enn tveir dagar seinni. Tá hevði eg verið burtur í átta dagar og hevði skift song hvørja nátt.

Dagin eftir fór eg at gera upp tann pening, sum var litin mær í hendi. Her var talan um fleiri túsund krónur, sum eg hevði havt í leypinum. Tað órógvaði meg, at hann kundi ikki læsast. Men nú skuldi so heingilás fáast á leypin.

Annars vóru nú nógv mál, sum lógu niður-fyri á skrivstovuni, og eg royndi altíð at fáa slíkt avgreitt so hvørt.

Grannastevnan fyri Froðba varð hildin í dansistovuni hjá J.A. Jespersen, kallað Tvørátunga. Hetta var vanliga ein veitsludagur fyri teir stóru jarðareigararnar í Froðba. Teir møttu upp tíðliga seinnapartin í sunnudagsklæðum og gingu hús úr húsi, har teir kanska fingi ein lítlan. Ein slíkan dag kundu menninir loyva sær at fara inn á gólvið hjá stórmonnum Petur og Niels Juel Mortensen, har tosað var um felags jarðartrupulleikar. Hesir áttu nógvja jørð í Froðba. Eg minnst sera væl hesar gomlu jarðareigararnar, sum Óla Vang Hammer, beiggja hansara Olaus, Johannes Mortensen og beiggja hansara Niels Mortensen. So var tað eisini onkur, sum varð stýrdur av konuni, ið sum einasta konufólk møtti á grannastevnu og í koti!

Allir hesir menn plagdu at møta í handlinum hjá Theodor Gregersen, har teir lögdu ætlanir fyri grannastevnuna.

Men teir tímdu ikki at møta upp, fyrr enn grindapartarnir vóru skrásettir og møguligt vrakgóds var selt. Tað var undir teirra tign at vera við til slíkt smáttari.

Tað kundi vera stuttligt at vera á grannastevnu á Tvørátunga. Tá kundu snapsirnir fyrr um dagin hava havt sín virknað, og menn blivu meira dølskir. Teir kundu so fara út fyri dyr at svala sær á. Men tá ið teir komu inn

Seinasta grannastevnan undan Tvøroyri var í Øravík

aftur, kundi høvið hava verið nýtt at taka avgerðir í truplum málum teimum viðvíkjandi, og so var einki teir kundu gera!

Ólóglig skeinking

Ein fastur gestur á grannastevnum var Erik Ahlen, sum metti seg at vera lógmátt. Hann átti eina ta elstu útgávuna av Hindenburgs Formularbog, eitt gamalt danskt lógarverk, sum hann hevði granskað á sín serligan hátt. Hann hevði sína serligu fatan av, hvussu lógir skuldu skiljast og var altíð til reiðar at taka eina støðu um hvat sum helst. Tað kundi vera ómøguligt at fáa hann at góðkenna eina semju, um hon ikki var eftir hansara høvdi.

Hann bryggjaði öl heima, upprunaliga til egna nýtslu. Hetta öl smakkaði so mikið væl, at hann fall fyri freistingini fyri pening at skeinkja monnum, sum komu inn á gólvið. Hetta førði til eitt rættarmál, sum var byrjað áðrenn mína tíð. Rætturin avgjórði, at hølið, har tað var skonkt, skuldi læsast og innsiglast. Tað var mín uppgáva at fáa hetta gjørt saman við einum politisti.

Eg kom hagar at gera míni ørindini í flettingartíð. Hølið, vit skuldu innsigla, var fult av avroðum frá slaktinum. Eg bað Ahlen

um at fáa tað út, men tað vildi hann ikki. Eg helt ikki hetta vera mína uppgávu og skyldu. Rúmið varð tískil forseглаð í hesum líkinum. So her var ikki tespiligt, tá ið tað varð opnað aftur fleiri mánaðir seinni.

Ein grannastevnuluttakari var Hans Sørensen, sum var ættaður úr Húsavík. Hann metti allar jarðartrupulleikar frá tí, hann mintist úr gomlum døgum í Húsavík. »Ja, góðin, teir gomlu gjørdu so og so« plagdi hann at byrja sína framløgu. Hann var postboð og var ein dámligur maður. Hans gekk við posti um fjøll til Hvalbiar, Sandvíkar og Fámjins, hvussu ringt veðrið annars kundi vera. Hann mann hava gingið teinin kring knøttin nakrar ferðir.

Konubrot á grannastevnu

Á grannastevnuni í Trongisvági plagdi eisini ein kvinna at møta fyri stjúkfaðir sín Carl Cederfeldt. Hetta var Maria Olsen, nevnd Maria í Skorti. Hon var kend fyri ikki at halda seg aftur, tá ið hon hevði orðið. Hon kundu fáa mannfolk til at rodna, sum tá ið tarvurin var á skrání! Tá var onkur, sum talaði at. Men tað legði Maria ikki petti í og helt, at fyri tann reina var alt reint. Hon helt, at vóru

menninir so ósekir, sum teir lótust, so skuldi tað hon segði um tarvar ikki kunnað nerva teir.

Maria dugdi væl at seyma mannfólkaklæðir. Teir vóru eisini nógvir, sum hon seymaði til, ein teirra var presturin Gulak Jacobsen. Hon seymaði eisini míni føroysku klæði, og tey sótu væl. Hóast hon kundi taka dýran til, so var hon eitt veruliga gott fólk. Hon tók sær av nógvum børnum. Millum hesi vóru børn hjá Thomas Michael Strøm, sum varð verfaðir Petur Mohr Dam.

Eftir at grannastevnan var av, helt veitslan fram, og keypmenninir vóru ikki smálígir »javnarum«.

Tá ið menninir so fóru til húsa aftur um kvøldið, var vegurin ofta í smalari lagi, men teir vóru vanir at ganga í bø og haga og komu altíð heim í øllum góðum.

So var mín fyrsta grannastevnu umferð liðug, og eg kundi fara aftur til dagliga skrivstovuarbeiðið.

Umboð fyri Føroya Sparikassa

Føroya Sparikassi hevði biðið meg um at umboða hann í sýsluni eins og mín undan-gongumaður og eisini pápi hansara hevði gjørt.

Uppgávan var at taka ímóti innskoti og gjalda teimum, sum vildu taka pening út. Eg skuldi eisini ummæla lániúmsóknir í sýsluni. Hetta var eitt eykaarbeiði, sum eg bert kundi átaka mær við loyvi frá mínum arbeiðsgevara, løgmláráðnum, og hetta fekk eg, eins og mínir undanmenn høvdu fingið tað.

Eg gjørdist eisini nevndarlímur í vanlukkutryggingini.

Gjørdust heimleys

Vit leigaðu húsini hjá skradararnum, pápa Sigmund Petersen, sum var fluttur til Danmarkar.

Men so hendi tað óvænnaða, at skradarin flytir heim aftur og vil hava húsini aftur. Hetta kom illa við, tí vit høvdu onga aðra staðni at fara, og okkara hús í Havn vóru útleigað.